

บทที่ 5

การใช้และความหมายของ 「けど:kedo」 ที่อยู่ท้ายประโยค

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo จากซีดีรอมบทสนทนาจริงได้ทั้งสิ้น 287 ประโยค โดยแบ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากหนังสือภาษาผู้หญิงในที่ทำงาน (女性のことば・職場編:Josei no kotoba-shokubahen) ปี ค.ศ.1999 ปี ค.ศ. 2002 จำนวน 123 ประโยค และข้อมูลที่ได้จากหนังสือภาษาผู้ชายในที่ทำงาน (男性のことば・職場編:Dansei no kotoba-shokubahen) จำนวน 164 ประโยคตามลำดับ ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1

จำนวนประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo เมื่อแบ่งตามแหล่งที่มา

แหล่งที่มา	ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo (ประโยค)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
หนังสือภาษาผู้หญิงในที่ทำงาน (josei no kotoba-shokubahen)	123	42.9
หนังสือภาษาผู้ชายในที่ทำงาน (dansei no kotoba-shokubahen)	164	57.1
รวมทั้งหมด	287	100.0

5.1 ผลการวิเคราะห์ประเภทของประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวอย่างประโยคดังกล่าวมาจัดแบ่งประเภทตามหลักเกณฑ์ที่ได้ให้ไว้ในบทที่ 3¹ อันประกอบไปด้วยการละ 「省略:shouryaku」, การกล่าวค้างไว้ 「言い残り:iinokoshi」 และการกล่าวจบ 「言い終わり:iiwari」 เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์การใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคต่อไป ดังตารางที่ 5.2

¹โปรดดูข้อมูลในบทที่ 3 หน้า 63 ประกอบ

ตารางที่ 5.2
จำนวนประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo เมื่อแบ่งตามประเภท

ประเภท	ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo (ประโยค)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
การละ (shouryaku)	39	13.6
การกล่าวค้างไว้ (ii'nokoshi)	174	60.6
การกล่าวจบ (iowari)	74	25.8
รวมทั้งหมด	287	100.0

จากตารางข้างต้น พบว่าประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ปรากฏมากที่สุดในประเภทการกล่าวค้างไว้ โดยมีอัตราส่วนถึงร้อยละ 60.6 รองลงมาก็คือประเภทการกล่าวจบ ซึ่งปรากฏในอัตราส่วนร้อยละ 25.8 ส่วนประเภทการละถือว่าเป็นประเภทที่ปรากฏน้อยที่สุด โดยพบในอัตราส่วนร้อยละ 13.6 เท่านั้น ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดในแต่ละประเภทได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในประเภทการละ

การละ คือการที่ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มีการปรากฏประโยคส่วนหลังจากบริบทในตัวภาษา ซึ่งประโยคส่วนหลังนั้นอาจปรากฏอยู่หน้าหรือหลังประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo รวมทั้งอาจปรากฏอยู่ในคำพูดของตัวผู้พูดเองหรือในคำพูดของผู้ฟัง ซึ่งเป็นคำพูดที่อยู่ก่อนหน้าหรือคำพูดที่กำลังตามมาข้างหลังก็ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งประเภทการละตามตำแหน่งของประโยคส่วนหลังออกเป็น 13 รูปแบบย่อย โดยพิจารณาจากประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo เป็นหลัก ตัวอย่างเช่น お茶を入れますけど、飲んでいてくれますか。(ocha o iremasu kedo, nonde itte kuremasu ka. : เดี่ยวจะชงชานะ จะอยู่ดื่มก่อนไหม) ผู้วิจัยจะยึดตำแหน่งที่ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo คือ お茶を入れますけど ปรากฏเป็นหลัก แล้วพิจารณาว่า

ประโยคส่วนหลังหรือก็คือ 飲んでいてくれますか。ปรากฏอยู่ตรงส่วนใดในบริบท ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2

ตำแหน่งของประโยคส่วนหลังในรูปแบบต่าง ๆ

เมื่อพิจารณาจากประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo (ประเภทการละ) เป็นหลัก

ผู้ฟัง : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 1 (Listener-Before 2)</u>	
ผู้พูด : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 2 (Speaker-Before 2)</u>	
ผู้ฟัง : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 3 (Listener-Before 1)</u>	
ผู้พูด : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 4 (Speaker-Before 1)</u>	
ผู้ฟัง : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 5 (Listener-Before)</u>	

飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 6 (Speaker-Before)</u>	
飲んでいてくれますか、 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 7 (Speaker)</u>	
ผู้พูด : お茶を入れます <u>けど</u>	
飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 8 (Speaker-After)</u>	

ผู้ฟัง : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 9 (Listener-After)</u>	
ผู้พูด : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 10 (Speaker-After 1)</u>	
ผู้ฟัง : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 11 (Listener-After 1)</u>	
ผู้พูด : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 12 (Speaker-After 2)</u>	
ผู้ฟัง : 飲んでいてくれますか。 = <u>ประโยคส่วนหลังรูปแบบที่ 13 (Listener-After 2)</u>	

อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยนำตัวอย่างประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในประเภทการละมาจัดแบ่งตามตำแหน่งของประโยคส่วนหลัง 13 รูปแบบย่อยที่ได้ตั้งไว้ ผู้วิจัยพบว่า มีเพียง 7 รูปแบบย่อยเท่านั้นที่ปรากฏ ได้แก่ รูปแบบที่ 4-10 ส่วนรูปแบบที่ 1-3 และ 11-13 ไม่มีการปรากฏแต่อย่างใด ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าไม่ว่าประโยคส่วนหลังจะปรากฏอยู่หน้าหรือหลังประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ก็ตาม ประโยคส่วนหลังสามารถปรากฏอยู่ในคำพูดของผู้พูดหรือในคำพูดของผู้ฟังก็ได้

แต่ประโยคส่วนหลังนั้นต้องอยู่ภายในขอบเขตรัศมีไม่เกิน 2 ช่วงสลับเมื่อนับจากประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ย้อนหลังขึ้นไปหรือต่อจากนั้น กล่าวคือ ผู้พูด-ผู้ฟัง-ผู้พูดประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo-ผู้ฟัง-ผู้พูด ซึ่งจำนวนประโยคที่ปรากฏในแต่ละรูปแบบย่อยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3

จำนวนประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo เมื่อแบ่งตามรูปแบบในประเภทการละ

รูปแบบ	ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในประเภทการละ	อัตราส่วน (ร้อยละ)
รูปแบบที่ 4 (Speaker-Before 1)	4	10.3
รูปแบบที่ 5 (Listener-Before)	2	5.1
รูปแบบที่ 6 (Speaker-Before)	8	20.5
รูปแบบที่ 7 (Speaker)	9	23.1
รูปแบบที่ 8 (Speaker-After)	10	25.6
รูปแบบที่ 9 (Listener-After)	1	2.6
รูปแบบที่ 10 (Speaker-After 1)	5	12.8
รวมทั้งหมด	39	100.0

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าจำนวนประโยคส่วนหลังของประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ปรากฏอยู่ในคำพูดของผู้พูดมากกว่าในคำพูดของผู้ฟัง นอกจากนี้ เมื่อประโยคส่วนหลังในคำพูดของผู้พูดปรากฏอยู่ใกล้กับประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มากเท่าไรก็จะมีจำนวนมากขึ้นเท่านั้น ยกเว้นประโยคส่วนหลังที่สลับหน้าหลังกับประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่ไม่ได้มีจำนวนมากที่สุดแม้ว่าจะอยู่ใกล้ชิดติดกับประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มากที่สุดก็ตาม ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าจำนวนประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มีความสัมพันธ์กับผู้ที่ถูกกล่าวคำพูดและระยะทางที่ปรากฏประโยคส่วนหลังนั่นเอง ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปรายละเอียดในรูปแบบย่อยต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ 4 (Speaker-Before 1) และรูปแบบที่ 6 (Speaker-Before)

คือการที่ประโยคส่วนหลังปรากฏในคำพูดของผู้พูดที่อยู่ก่อนหน้า กล่าวคือผู้พูดจะเลือกกล่าวประโยคส่วนหลังก่อน แล้วจึงค่อยกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ตามมาภายหลัง เพื่อให้ข้อมูลเสริม ซึ่งข้อมูลนั้นเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับความคิดที่เกิดจากประโยคส่วนหลัง ดังตัวอย่างประโยคที่ 1 และ 2

(1) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 3 คน ได้แก่ (A, ช, 20) (B, ญ, 40) (D, ญ, 30) และบุคคลอีก 1 คน (J, ?, ?) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องงานแก้วที่แถมมากับขนมเค้กวันคริสต์มาส

D : 1768, →すごい、お徳な←ケーキ。1769, 絵皿がついてる。1770, これくらいの大きさの絵皿なんでー。

A : 1771, じゃー、欲しいなー。

D : 1772, 2850 円です。

J : 1773, ガラスの絵皿 ↑

D : 1774, けっこう、いいヤツ★###。

B : 1775, → [社名] ←のガラスってね、 [店名] とかで売ってるよ...

→ [shamei] ←no garasutte ne. [tenmei] toka de utteru yo.

แก้วของบริษัท [ชื่อบริษัท] เนี่ยวางขายที่ร้าน [ชื่อร้าน] เสียอนะ

A : 1776, ほー、ほー。

B : 1777, 安いけどー。

yasui kedo.

ราคาถูกนะ

D : 1778, それだけでもすごいなー。 <笑い (0 4 D) > 1779, 2850 円。

B : 1780, すごい、お買いどくねー。

(D : 4 : 1777)

(2) บทสนทนาระหว่างนักดนตรี 3 คน ได้แก่ (B, ญ, 20) (D, ญ, 30) (E, ช, 20) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องนักดนตรีที่คาดว่าจะมาพร้อมฝึกซ้อม

D : 10605, きょうあとー、ひとりかふたりでしょ、来んの。

B : 10606, ★きょう。

D : 10607, →あれ、 [ニックネーム] は ↑ ←

B : 10608, [ニックネーム] と [名前の一部 (2 1 F)] ちゃん。

D : 10609, [ニックネーム] ↑

B : 10610, あと、 [名字の一部] ちゃん来る予定★だけど。

D : 10611, →おー、←あ、じゃーだいじょうぶ。

B : 10612, ても、 [名字の一部] ちゃん、ベース持ってくるかわかんないよ...

beesu.motte.kuru.ka.wakannai.yo.

ไม่รู้ว่าจะเอากีตาร์เบสมาด้วยหรือเปลว

10613. 持ってくれば、ってゆつといたけど。

motte kureba, tte yuttoita kedo.

แต่ฉันบอกเขาไปแล้วว่าถ้าเอามาด้วยก็ดี

10614, 来てみて [名字 (2 1 E)] どん。

E : 10615, この前見たがなー。

B : 10616, あ、そー。

(D : 21 : 10613)

จากตัวอย่างประโยคที่ 1 จะเห็นได้ว่าผู้พูดกล่าวประโยคส่วนหลังว่า “ว่ากันว่าเนื้อแก้วเป็นของบริษัท [ชื่อบริษัท] ที่มีขายที่ร้าน [ชื่อร้าน] ละ” ก่อน ซึ่งทำให้ผู้ฟังคิดว่าจวนแก้วนั้นต้องมีราคาแพง เนื่องจากเป็นของบริษัทชื่อดังและขายที่ร้านค้าชื่อดัง ผู้พูดจึงต้องกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “แต่ราคาถูกนะ” เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกคุ้มค่าที่จะซื้อ และในตัวอย่างประโยคที่ 2 ผู้พูดกล่าวประโยคส่วนหลังว่า “ไม่รู้ว่าจะเอากี่ตัวเบสมาด้วยหรือเปล่า” ก่อน ซึ่งทำให้ผู้ฟังรู้สึกกังวลไปว่าสงสัยเขาต้องลืมนำเอากี่ตัวเบสมาแล้ว เพราะไม่มีใครบอกให้เขาเอามา ผู้พูดจึงต้องกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “แต่ฉันบอกเขาไปแล้วว่าถ้าเอามาด้วยก็ดี” เพื่อให้ผู้ฟังคลายความกังวล

รูปแบบที่ 5 (Listener-Before)

คือการที่ประโยคส่วนหลังปรากฏในคำพูดของผู้ฟังที่อยู่ก่อนหน้า จากนั้น ผู้พูดจึงกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ตามมาภายหลัง เป็นการกล่าวแย้งคำพูดของผู้ฟัง โดยผู้พูดกล่าวเฉพาะประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo เพื่อแสดงข้อมูลที่ขัดแย้งกับคำพูดของผู้ฟัง ดังตัวอย่างประโยคที่ 3

(3) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 2 คน ได้แก่ (A, ญ, 30) (K, ญ, 30) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องบัตรที่มีสิทธิพิเศษใช้ในการไปท่องเที่ยวที่ต่างประเทศในวันหยุด

A : 9994, ゴールドカードってさー、(うん他者(女)) もともとそうゆうのってついてんのかな。9995, ★たとえば。<言いさし>

K : 9996, →うん、ゴールド、←けっこうあの一、海外旅行★のついて★てー。

A : 9997, →保険とかね。← 9998, →そうか。←

K : 9999, でも、ほかにもさー、たとえば、こうゆう月刊の情報誌一’

A : 10000, うん、うん。

K : 10001, あれってただでつくんだよね、だいたい、★ゴールドだと。

A : 10002, →あー、でもねー。←<言いさし> 10003, あっ、ゴールドだとね。

K : 10004, うん、★そうそうそう。

A : 10005, →うん、うん。← 10006, ゴールドでね。

K : 10007, でも、これは、★別にお金とんの。

A : 10008, →つかないの。←
 K : 10009, うん。
 A : 10010, @ <笑い>
 K : 10011, ださい、どうもさい、ちょっとうさんくさいってゆうかさー。
 A : 10012, うさんくさい。 <笑い> 10013, <笑いながら>ほんと。
 usankusai. (warai)

น่าสงสัยจริง ๆ นั้นแหละ (หัวเราะ)

K : 10014, うん、まあ、だそうかとは思ってるんだけどー。
 un, maa, dasouka to wa omotte run da kedoo.

อืม แต่ก็คิดอยู่ว่าจะลองจ่ายดู

A : 10015, うんー。
 K : 10016, 海外。
 A : 10017, うんー。

(J : 17 : 10014)

จากตัวอย่างประโยคที่ 3 จะเห็นได้ว่าผู้ฟังกล่าวประโยคส่วนหลังว่า “น่าสงสัยจริง ๆ นั้นแหละ” ก่อน หลังจากนั้น ผู้พูดจึงกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “แต่ก็คิดอยู่ว่าจะลองจ่ายดู” ออกมา เพื่อแสดงข้อมูลที่ขัดแย้งกับคำพูดของผู้ฟัง กล่าวคือ ถ้าคิดว่าน่าสงสัยก็ไม่ควรไปจ่ายเงินให้ แต่ผู้พูดกลับคิดว่าถึงจะน่าสงสัย แต่ก็อยากลองจ่ายดูนั่นเอง

รูปแบบที่ 7 (Speaker)

คือการที่ประโยคส่วนหลังปรากฏอยู่หน้าประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในคำพูดของผู้พูดช่วงเดียวกัน มีลักษณะคล้ายกับการสลับประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง 「倒置:touchi」 แต่ต่างกันตรงที่ไม่สามารถสลับประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลังกลับคืนดังโครงสร้างเดิมได้ ทั้งนี้ เนื่องจากประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ไม่ใช่ข้อมูลที่แท้จริงที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ แต่เป็นข้อมูลที่ผู้พูดใช้กล่าวเสริมสิ่งที่ตรงกันข้ามกับคำพูดของตัวเองที่อยู่ก่อนหน้า ดังตัวอย่างประโยคที่ 4

(4) บทสนทนาระหว่างช่างเสริมสวย 2 คน ได้แก่ (B, ญ, 30) (D, ญ, 20) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องสัตว์เลี้ยงที่ตนอยากเลี้ยง

B : 7313, ウサギ飼いたいなー。
 D : 7314, ミノウサギでー、なんかー、あんまりそれ以上大きくならないやつなんですよ。
 7315, 可愛いよ、このぐらいで。
 B : 7316, 今流行ってるよねー。
 D : 7317, でも、歩きながらウンコするんだって <笑い>。
 B : 7318, いやだ。

D : 7319, 部屋散歩させてると歩きながら、こーこーこーこー、拾って歩ってるの。7320, 育ち盛りだからー、食べるとすぐウンチになるらしくてー、<笑い (1 4 B)> すぐウンチする。

B : 7321, 臭いんだよねー。

D : 7322, ウサギって臭いんですよー、可愛いけど。

usagitte kusai'n desu yonee, kawaii kedo.

(กลิ่นฉี่)กระต่ายเหม็นมากเลย แต่ก็น่ารักอยู่หรอก

B : 7323, わたし、アヒル飼いたい。

D : 7324, @ <咳>

(D : 14 : 7322)

จากตัวอย่างประโยคที่ 4 จะเห็นได้ว่าผู้พูดกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo กับประโยคส่วนหลังสลับกัน โดยกล่าวประโยคส่วนหลังที่ว่า “(กลิ่นฉี่)กระต่ายเหม็นมากเลย” ก่อน หลังจากนั้น จึงกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “แต่น่ารักอยู่หรอก” ซึ่งทั้งสองประโยคเมื่อดูเผิน ๆ อาจรู้สึกว่าสามารถสลับกลับคืนได้ แต่ความจริงแล้วไม่สามารถทำได้ เนื่องจากผู้พูดกับผู้ฟังกำลังพูดคุยถึงข้อเสียของการเลี้ยงกระต่ายอยู่ จึงต้องนำประโยคส่วนหลังที่กล่าวถึงข้อเสียขึ้นก่อน หลังจากนั้น จึงค่อยกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้พูดกล่าวเสริมถึงข้อดีของการเลี้ยงกระต่ายออกมา

รูปแบบที่ 8 (Speaker-After)

คือการที่ประโยคส่วนหลังปรากฏอยู่หลังประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในคำพูดของผู้พูดช่วงเดียวกัน กล่าวคือผู้พูดกล่าวประโยคส่วนหลังต่อจากประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ทันทีเลย เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ฟังสับสนหรือเข้าใจผิด จึงมีลักษณะเหมือนกับวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน kedo ทุกประการ ดังตัวอย่างประโยคที่ 5

(5) บทสนทนาระหว่างพนักงานรับจ้างทำงานเป็นกะ 4 คน ได้แก่ (A, ช, 20) (G, ญ, 20) (H, ญ, 20) (J, ญ, 40) และบุคคลอีก 1 คน (M, ?, ?) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องชั่วโมงเร่งด่วนในการเดินทางโดยรถไฟจากบ้านมาที่ทำงาน

A : 6390, あー。6391, 福岡にはラッシュはあるんですか↑

G : 6392, <笑いながら> あー、ありますよ。<笑い複数>

A : 6393, いや、★なんか。

G : 6394, →でもこちら←ほどでは、やっぱりないとは思いますがども。

→demo kochira← hodo dewa, yappari nai to wa omoimasu kedomo.

แต่คิดว่ารถไฟ(ที่ฟุคโอะกะ)ไม่แน่นเท่าทาง(โตเกียว)นี้

A : 4018, →そーそー、そそそーそー。←

N : 4019, ほう。

(D : 9 : 4016)

จากตัวอย่างประโยคที่ 6 จะเห็นได้ว่าผู้พูดกล่าวชะงักไว้แค่ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “จะว่าไปแล้วคำศัพท์ก็แตกต่างกันจริง ๆ นั้นแหละ” หลังจากนั้น ผู้ฟังจึงกล่าวประโยคส่วนหลังว่า “แต่ก็สื่อสารกันรู้เรื่องนะ” ตามมาภายหลัง ซึ่งถือเป็นลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งในบทสนทนาภาษาญี่ปุ่นที่ผู้พูดกับผู้ฟังจะถ้อยที่ถ้อยอาศัยแบ่งกันพูดคนละส่วน

รูปแบบที่ 10 (Speaker-After 1)

คือการที่ประโยคส่วนหลังปรากฏในคำพูดของผู้พูดที่ตามมาข้างหลัง กล่าวคือหลังจากที่ผู้พูดกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo แล้ว ผู้พูดได้เว้นจังหวะให้ผู้ฟังได้กล่าวตอบรับเป็นช่วงๆ 「あいづち:aizuchi」 ก่อน หลังจากนั้น จึงกล่าวประโยคส่วนหลังออกมา เพื่อเสนอหัวข้อสนทนาใหม่ ทำให้ผู้ฟังมีเวลาเตรียมตัวรับฟังสิ่งที่ผู้พูดต้องการพูดต่อไป ดังตัวอย่างประโยคที่ 7

(7) บทสนทนาระหว่างบรรณารักษ์ 2 คน ได้แก่ (A, ช, 20) (I, ญ, 50) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องการสั่งซื้อวารสารที่ผู้ใช้บริการต้องการเข้าห้องสมุด

A : 9570, お願いします。<問 5 秒>

9571, [名字 (19 I)] さん<咳払い>、もう 1 件、購入希望が出たんですけれど。

[myouji (19I)] san <sekibarai>, mou 1 ken, kounyuu kibou ga detan desu

keredoo.

คุณ [นามสกุล (19I)] <กระแอม>, มีรายการ (วารสาร) ที่ต้องการซื้อเข้ามาอีก

1 รายการครับ

I : 9572, はい。

A : 9573, うちにあると思ったら、これ、ないんですよね。

nai'n.desu

ไม่มี

I : 9574, えー、えー。

A : 9575, で 97 年に出ててー、★まだ買える。

I : 9576, →97 年。←

A : 9577, はい、{はい (19 I)} 買えるみたいなのでー。

I : 9578, はい、じゃーこれもー、至急ってことでー。

A : 9579, そうですね。

(D : 19 : 9571)

จากตัวอย่างประโยคที่ 7 จะเห็นได้ว่าผู้พูดต้องการบอกกับผู้ฟังว่า “มีรายการ (วารสาร) ที่ต้องการเข้ามาอีก 1 รายการ แต่ (ทางเรา) ไม่มี” ผู้พูดจึงกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ก่อน เพื่อเกริ่นนำว่าผู้พูดจะเสนอหัวข้อสนทนาใหม่ ทำให้ผู้ฟังมีเวลาเตรียมตัวตอบคำถาม ผู้พูดมากขึ้น

5.1.2 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในประเภทการกล่าวค้างไว้

การกล่าวค้างไว้ คือการที่ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มีการปรากฏประโยคส่วน หลังจากปรับท่อนอกตัวภาษา โดยประโยคส่วนหลังนั้นผู้ฟังจะต้องตีความด้วยตัวเองว่าผู้พูด ต้องการสื่อความให้ผู้ฟังรับรู้ ต้องการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นให้ผู้ฟังเข้าใจ หรือต้องการ ให้ผู้ฟังกระทำบางสิ่งบางอย่างให้ผู้พูด ซึ่งผู้ฟังสามารถตัดสินได้จากบริบทที่ปรากฏในบทสนทนา ในขณะนั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งประเภทการกล่าวค้างไว้ออกเป็น 3 ลักษณะย่อย ดังตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4

จำนวนประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo เมื่อแบ่งตามลักษณะของประโยคส่วนหลัง
ในประเภทการกล่าวค้างไว้

ลักษณะของประโยคส่วนหลัง	ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในประเภทการกล่าวค้างไว้	อัตราส่วน (ร้อยละ)
ลักษณะที่ 1 ผู้พูดต้องการสื่อความให้ผู้ฟังรับรู้	94	54.0
ลักษณะที่ 2 ผู้พูดต้องการแสดงความรู้สึกหรือ ความคิดเห็นให้ผู้ฟังเข้าใจ	36	20.7
ลักษณะที่ 3 ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำบางสิ่ง บางอย่างให้ผู้พูด	44	25.3
รวมทั้งหมด	174	100.0

ลักษณะที่ 1 ผู้พูดต้องการสื่อความให้ผู้ฟังรับรู้

ลักษณะของประโยคส่วนหลังที่ตีความได้จากบริบทในบทสนทนา ได้แก่ การบอกกล่าวและการตอบคำถาม ซึ่งสาเหตุที่ผู้พูดไม่กล่าวประโยคส่วนหลังออกมาโดยตรงเป็นเพราะผู้

พูดต้องการหลีกเลี่ยงการซ้ำซ้อนหรือเยิ่นเย้อ เนื่องจากคาดการณ์ว่าผู้ฟังสามารถตีความข้อความ
ในประโยคส่วนหลังได้จากบริบทที่ปรากฏในบทสนทนาในขณะนั้น ดังตัวอย่างประโยคที่ 8

(8) บทสนทนาระหว่างครู ม.ปลาย 2 คน ได้แก่ (A, ญ, 30) (I, ช, 30) และบุคคลอีก
1 คน (J, ช, 60) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องการมาเยี่ยมเยือนโรงเรียนหลังจากที่เกษียณ

J : 4748, 今日はじめてなんですよ、ここやめてから。4749, ここへ入るの。

A : 4750, はあ。

J : 4751, はじめて。

A : 4752, はじめてなんですか。

J : 4753, うん。4754, あのね、そこでは来てね、入るけどね。

anone, soko de wa kite ne, hairu kedo ne.

คือว่าผมเคยแวะเข้ามาถึงแค่ตรงนั้นนะ

...(学校の中まで入ってきたのは今日が初めてです...)

(gakkou.no.naka.made.haitte.kita.no.wa.kyou.ga.hajimete.desu.)²

(แต่วันนี้เป็นครั้งแรกที่เข้ามาถึงข้างในโรงเรียน)

4755, どうもねえ、で、ほら、工事で、ごちゃごちゃ、もう、やってたし。

A : 4756, そう、やってみましたね、★去年はね。

J : 4757, →でー、←今日はね、ひさ、久しぶりにそこ通って、あの、植物、見ようかって
ね、(ああ他者(男)) 来たんですよ。

I : 4758, ああ。

(J : 9 : 4754)

จากตัวอย่างประโยคที่ 8 จะเห็นได้ว่าผู้พูดต้องการเล่าให้ฟังว่า “วันนี้เป็นวันแรกที่เข้า
มาถึงข้างในโรงเรียน” แต่ไม่กล่าวออกมาโดยตรง กล่าวแต่เพียงว่า “ผมเคยแวะเข้ามาถึงแค่ตรง
นั้นนะ” ทำให้ผู้ฟังต้องตีความเองว่าผู้พูดเคยแวะมาที่โรงเรียนก็จริง แต่ไม่เคยเข้ามาข้างใน
โรงเรียนมาก่อน

ลักษณะที่ 2 ผู้พูดต้องการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นให้ผู้ฟังเข้าใจ

ลักษณะของประโยคส่วนหลังที่ตีความได้จากบริบทในบทสนทนา ได้แก่ การแสดง
ความรู้สึกและการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสาเหตุที่ผู้พูดไม่กล่าวประโยคส่วนหลังออกมาโดยตรง
เป็นเพราะผู้พูดต้องการหลีกเลี่ยงการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัว เพื่อที่ตัวเองจะได้
ไม่ต้องรับผิดชอบต่อคำพูดในประโยคส่วนหลังนั้น นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงการแสดงความรู้สึก

²ประโยคที่ขีดเส้นประและใส่วงเล็บ คือประโยคที่คาดว่าเป็นประโยคส่วนหลังของ
ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้เติมลงไปในบทสนทนา

แบบเป็นนัยยะและการแสดงความคิดเห็นแบบเป็นนัยยะด้วย เนื่องจากมีความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดแฝงอยู่ด้วยนั่นเอง ดังตัวอย่างประโยคที่ 9

(9) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 5 คน ได้แก่ (A, ญ, 20) (E, ช, 40) (F, ช, 20)

(G, ญ, 20) (H, ญ, 20) ซึ่งพูดคุยเรื่องรสชาติของโดนัท

H : 6195, あっ、すごい。6196, やっぱ、[名字]さんより趣味はいいな。

G : 6197, ね。 <笑い・複>

A : 6198, あれはすごかった★よねー。

G : 6199, →あれ、←すごいです。

E : 6200, えっ↑

A : 6201, [社名]のあれはちょっと。

F : 6202, ドーナツ↑6203, 甘いの↑

A : **6204, [社名]さんもね、ずっと前ねー、持って★きたんだけどねー。 <言いよどみ>**

[shamei] san mo ne, zutto mae nee, motte★kitan da kedo nee.(iiyodomi)

ก่อนหน้าที่คุณที่มาจาก[ชื่อบริษัท]ก็เคยซื้อ(โดนัท)มาฝากเหมือนกัน (พูดค้างไว้)

...(あんまりおいしくなかった。)...

(anmari oishikunakatta.)

...(แต่รสชาติไม่ค่อยอร่อยเลย)...

E : 6205, →おっ、[社名]も←★やつと。

F : 6206, →自分の←趣味で買ったの。

A : 6207, ん、だから、まー★わからないんですけどって★、ちょっと持ってきました。

(J : 11 : 6204)

จากตัวอย่างประโยคที่ 9 จะเห็นได้ว่าผู้พูดต้องการแสดงความรู้สึกว่ารสชาติโดนัทของคุณที่มาจาก(ชื่อบริษัท)ชื่อมาฝากนั้นไม่อร่อย แต่ไม่กล่าวออกมาโดยตรง กล่าวแต่เพียงว่า “ก่อนหน้าที่คุณที่มาจาก[ชื่อบริษัท]ก็เคยซื้อ(โดนัท)มาฝากเหมือนกัน” ทำให้ผู้ฟังต้องตีความเองว่าผู้พูดต้องการแสดงความรู้สึกตำหนิรสชาติของโดนัทที่มีคนชื่อมาฝาก

ลักษณะที่ 3 ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำบางสิ่งบางอย่างให้ผู้พูด

ลักษณะของประโยคส่วนหลังที่ดีความได้จากบริบทในบทสนทนา สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่

กลุ่มที่หนึ่ง คือผู้พูดต้องการเรียกร้องข้อมูลจากผู้ฟัง พิจารณาได้จากหลักเกณฑ์ที่ว่าผู้พูดเป็นฝ่ายรับข้อมูล ส่วนผู้ฟังเป็นฝ่ายให้ข้อมูล ประโยคส่วนหลังในกลุ่มนี้ ได้แก่ การถามคำถาม การถามถึงการตัดสินใจ การถามถึงความคิดเห็น และการเปิดประเด็นใหม่ ซึ่งสาเหตุที่ผู้พูดไม่กล่าวประโยคส่วนหลังออกมาโดยตรงเป็นเพราะต้องการหลีกเลี่ยงการซ้ำซ้อนหรือเยิ่นเย้อ

รวมถึง ไม่ต้องการให้ผู้ฟังรู้สึกเสียมารยาทจากการถามคำถามหรือการเปลี่ยนหัวข้อสนทนา เนื่องจากคาดการณ์ว่าผู้ฟังสามารถตีความข้อความในประโยคส่วนหลังได้จากบริบทในบทสนทนาในขณะนั้น

กลุ่มที่สอง คือผู้พูดต้องการเรียกร้องการกระทำจากผู้ฟัง โดยผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการแบ่งความหมายตาม 蒲谷宏:Kabaya Hiroshi (1993) ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังตารางที่ 5.5 ประโยคส่วนหลังในกลุ่มนี้ ได้แก่ การแนะนำ การขอร้อง การชักชวน การขอคำยืนยัน การขออนุญาตและการให้อุญาต ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผู้พูดไม่กล่าวประโยคส่วนหลังออกมาโดยตรงเป็นเพราะผู้พูดไม่ต้องการให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณบังคับ แต่อยากให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ฟังกระทำอยู่แล้ว ดังตัวอย่างประโยคที่ 10

ตารางที่ 5.5

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาเจตนาของผู้พูด

เจตนาของผู้พูด	ผู้กระทำ	ผู้ตัดสินใจให้กระทำ	ผู้รับผลประโยชน์จากการกระทำ
การแนะนำ	ผู้ฟัง	ผู้ฟัง	ผู้ฟัง
การขอร้อง	ผู้ฟัง	ผู้ฟัง	ผู้พูด
การชักชวน	ผู้พูดกับผู้ฟัง / ผู้ฟัง	ผู้ฟัง	ผู้พูดกับผู้ฟัง / ผู้ฟัง / ผู้พูด
การขอคำยืนยัน	ผู้พูด	ผู้ฟัง	ผู้พูด / ผู้ฟัง / ไม่ระบุ
การขออนุญาต	ผู้พูด	ผู้ฟัง	ผู้พูด
การให้อุญาต	ผู้ฟัง	ผู้พูด	ผู้ฟัง

(Kabaya Hiroshi, 1993, p.27-33)

(10) บทสนทนาระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัย (A, หญิง, 40) และบุคคลอีก 1 คน (ชาย, 40) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องขออนุญาตปรินต์เอกสาร

男 : 3445, すいません、★印刷したいんですけども。(印刷してもいいですか。)

suimasan, ★insatsu shitain desu kedomo. (insatsu shitemo ii desu ka.)

ขอโทษครับ ผมอยากปรินต์เอกสารหน่อย (ขอปรินต์ได้ไหมครับ)

A : 3446, →はい。← 3447, はい。3448, やりかたわかりますか↑

男 : 3449, だいたい。

A : 3450, はい。3451, わかんなかったらゆってください。<問>

(J : 7 : 3445)

จากตัวอย่างประโยคที่ 10 จะเห็นได้ว่าผู้พูดต้องการขออนุญาตปรินต์เอกสาร แต่ไม่กล่าวออกมาโดยตรง กล่าวแต่เพียงว่า “ผมอยากปรินต์เอกสารหน่อย” ทำให้ผู้ฟังต้องตีความเองว่าผู้พูดต้องการขออนุญาตปรินต์เอกสาร

5.1.3 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในประเภทการกล่าวจบ

การกล่าวจบ คือการที่ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ไม่มีการปรากฏประโยคส่วนหลัง เพราะไม่มีประโยคส่วนหลังมาตั้งแต่แรก แต่เป็นเติม kedo ในตำแหน่งท้ายประโยค เพื่อแสดงว่าผู้พูดต้องการแสดงความคิดความรู้สึกแบบเป็นนัยยะหรือเปิดหัวข้อสนทนาใหม่ โดยหัวข้อสนทนานี้อาจเป็นหัวข้อสนทนาใหม่หรืออาจเป็นหัวข้อสนทนาย่อยในหัวข้อสนทนาเดิมก็ได้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในประเภทการกล่าวจบมีไว้เพื่อแสดงข้อมูลที่ผู้พูดต้องการสื่อกับผู้ฟังโดยอ้อม ซึ่งพบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 74 ประโยค ดังตัวอย่างประโยคที่ 11 และ 12

(11) บทสนทนาระหว่างพนักงานรับจ้างทำงานเป็นกะ 3 คน ได้แก่ (A, ช, 20)

(G, ญ, 20) (H, ญ, 20) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องลักษณะการพูดจาของผู้หญิงในแถบคิวชู

A : 6436, 九州の女の人ってなんか、らん、乱暴ってゆう言い方はなんかおかしいかもしれ
ないですけど、口調はきついですか↑、向こうの###って。

G : 6437, あー、あの、地域によるんですけども。

aa, ano, chi'iki ni yorun desu keredomo.

อ่า คือ(ลักษณะการพูดจา)มันก็แตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่นนะ

A : 6438, 博多駅の一、あの、案内嬢に、聞きに行ったんですよ。6439, そしたらなんか、叱
られてるように聞こえて。<笑い複数>6440, すっごいねー、なんか乱暴、乱暴ってゆう
か。

H : 6441, 早口な人が多いですよねー。

A : 6442, 強い、強かった、うーん、なんか、えー、あれは強烈な一、男かって<笑い複数>
思うような、えー口調でしたよ。

G : 6443, 特にあの一、北九州とかの {えー (1 3 A) } 門司、山口との、ちょうど境とい
うか、九州の端っこなんですけれども一、福岡の。

A : 6444, えー、えー。

(D : 13 : 6437)

(12) บทสนทนาระหว่างครูผู้สอน (C, ญ, 40) กับนักเรียน (I, ช, 10) ซึ่งพูดคุยกันเรื่อง
ครู E ที่ให้นักเรียนให้มาส่งรายงาน

C : 5184, [名前 (1 1 E)] 先生 ↑ <生徒に対して>

I : 5185, はい。

C : 5186, [名前 (1 1 E)] 先生、きょうお休みだなー。5187, 忌引なの、なーに ↑

I : 5188, きょう、呼ばれてきたんですけど。

kyou, yobarete kitan desu kedo.

(ครู E)เรียกผมให้มา(พบ)วันนี้ครับ

C : 5189, 呼ばれてるー ↑ 5190, なんのことで ↑

I : 5191, 提出物のー。

(D : 11 : 5188)

จากตัวอย่างประโยคที่ 11 จะเห็นได้ว่าผู้พูดตอบคำถามว่า “(ลักษณะการพูดจา)มันก็แตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ละนะ” เพื่อแสดงความคิดเห็นแบบเป็นนัยยะ กล่าวคือ ผู้พูดไม่เห็นด้วยกับความคิดของผู้ฟังทั้งหมด จึงใช้ kedo เติมท้ายประโยค และในตัวอย่างประโยคที่ 12 ผู้พูดซึ่งเป็นนักเรียนต้องการบอกว่า “(ครู E)เรียกผมให้มา(พบ)วันนี้ครับ” เพื่อเปิดหัวข้อสนทนาใหม่เกี่ยวกับเรื่องที่ครู E เรียกให้ผู้พูดมาพบ ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ทั้งสองที่ไม่มีการปรากฏประโยคส่วนหลังจึงถูกจัดอยู่ในประเภทการกล่าวจบนั่นเอง

5.2 ผลการวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องกับวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน

หลังจากจัดแบ่งประเภทตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้แล้ว ผู้วิจัยพบว่าประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo แทบทุกประโยคมีประโยคส่วนหลังปรากฏอยู่ทั้งสิ้น ซึ่งสิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าแม้รูปลักษณะที่ปรากฏจะมีเพียงแค่ว่าประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ก็ตาม แต่ประโยคส่วนหลังก็ไม่ได้หายไปเนื่องจากผู้ฟังสามารถนำประโยคส่วนหลังกลับคืนมาได้จากการตีความบริบทที่อยู่ในบทสนทนาขณะนั้น

การที่ประโยคส่วนหลังยังคงอยู่ย่อมหมายความว่าประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ยังมีความเกี่ยวข้องกับวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน กล่าวคือ kedo ยังทำหน้าที่เชื่อมประโยคสองประโยคอยู่นั่นเอง ดังนั้น ในการวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องกับวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน ผู้วิจัยจะนำวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน kedo ซึ่งได้สรุปไว้ในบทที่ 2³ มาเป็นกรอบในการพิจารณา อันประกอบไปด้วย 7 รูปแบบ ได้แก่ แสดงความขัดแย้ง, แสดงการเปรียบเทียบ, แสดง

³โปรดดูข้อมูลในบทที่ 2 หน้า 25 ประกอบ

การเกริ่นนำ, แสดงการเสนอหัวข้อสนทนา, แสดงการเรียงลำดับ, แสดงการแทรกข้อมูลเสริม และแสดงเป็นคำช่วยท้ายประโยค

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน kedo ทั้ง 7 รูปแบบแล้ว ผู้วิจัยพบว่ายังมีวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานรูปแบบอื่นปรากฏอยู่ด้วยอีก 2 รูปแบบ ได้แก่ แสดงการชี้แนะข้อมูล และแสดงการเสนอความคิดเห็น ดังตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6

จำนวนประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo เมื่อแบ่งตามวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน	ประเภทของประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo			จำนวน (ประโยค)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
	การละ	การกล่าวค้างไว้	การกล่าวจบ		
แสดงความขัดแย้ง	14 (4.9)	94 (32.8)	-	108	37.7
แสดงการเปรียบเทียบ	-	4 (1.4)	-	4	1.4
แสดงการเกริ่นนำ	-	3 (1.0)	-	3	1.0
แสดงการเสนอหัวข้อสนทนา	3 (1.0)	27 (9.5)	-	30	10.5
แสดงการเรียงลำดับ	-	3 (1.0)	-	3	1.0
แสดงการแทรกข้อมูลเสริม	21 (7.3)	-	-	21	7.3
แสดงเป็นคำช่วยท้ายประโยค	-	-	74 (25.8)	74	25.8

ตารางที่ 5.6 (ต่อ)

จำนวนประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo เมื่อแบ่งตามวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน		ประเภทของประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo			จำนวน (ประโยค)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
		การละ	การกล่าวค้างไว้	การกล่าวจบ		
เพิ่ม เติม	แสดงการชี้แนะข้อมูล	-	33 (11.5)	-	33	11.5
	แสดงการเสนอความคิดเห็น	1 (0.4)	10 (3.4)	-	11	3.8
รวมทั้งหมด		39 (13.6)	174 (60.6)	74 (25.8)	287	100.0

จากตารางข้างต้น พบว่าประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ปรากฏมากที่สุด 3 ลำดับแรก ในวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงความขัดแย้ง แสดงเป็นคำช่วยท้ายประโยคและแสดงการชี้แนะข้อมูล โดยมีอัตราส่วนถึงร้อยละ 37.7, 25.8 และ 11.5 ตามลำดับ รองลงมาคือวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเสนอหัวข้อสนทนา แสดงการแทรกข้อมูลเสริมและแสดงการเสนอความคิดเห็น ซึ่งปรากฏในอัตราส่วนร้อยละ 10.5, 7.3 และ 3.8 ตามลำดับ ส่วนวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเปรียบเทียบ แสดงการเกริ่นนำและแสดงการเรียงลำดับถือเป็นรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุด โดยพบในอัตราส่วนร้อยละ 1.4, 1.0 และ 1.0 เท่านั้น ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดในแต่ละรูปแบบได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงความขัดแย้ง

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงความขัดแย้ง คือ การใช้ kedo เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้เป็นประโยคเดียว เพื่อแสดงว่าข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหน้าขัดแย้งกับข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหลัง ดังนั้นประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงความขัดแย้ง จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่สะท้อนประโยคส่วนหลังที่ไม่ได้ปรากฏในเชิงขัดแย้ง ดังตัวอย่างประโยคที่ 13

(13) บทสนทนาระหว่างนักดนตรี 3 คน ได้แก่ (B, ญ, 20) (D, ญ, 30) (F, ช, 20) และบุคคลอีก 1 คน (G, ?, ?) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องนักร้องที่ตนชื่นชอบ

B : 11044, だれかいの ↑

F : 11045, だれかって。11046, 加護 (かご) (芸能人)。

B : 11047, 加護 (かご) なの ↑

G : 11048, ほら ###

B : 11049, もーむす (モー娘) の加護 (かご) ちゃん。11050, えー、あたしねー、辻ちゃん (芸能人) が好きなの、顔は。

D : 11051, 加護 (かご) って ###。

B : 11052, いちいさやか (芸能人) がいちばん好きだった、やめちゃったけど。

Ichiiisayaka (geinoujin) ga ichiban suki datta, yamechatta kedo.

ฉันเคยชอบ (นักแสดงที่ชื่อ) อิจิอิซายากะมากที่สุด แต่เลิกชอบแล้ว

...(その頃は熱心なファンだった。)

(sonogoro wa neshshin na fuan datta.)

(สมัยก่อนเคยเป็นแฟนพันธุ์แท้เลยละ)

F : 11053, あーあー。

(D : 21 : 11052)

จากตัวอย่างประโยคที่ 13 จะเห็นว่าผู้พูดกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “ฉันเคยชอบ (นักแสดงที่ชื่อ) อิจิอิซายากะมากที่สุด แต่เลิกชอบแล้ว” ซึ่งสามารถสะท้อนประโยคส่วนหลังในเชิงขัดแย้งออกมาได้ว่า “สมัยก่อนเคยเป็นแฟนพันธุ์แท้เลยละ” ทำให้เมื่อนำประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มาเชื่อมกันประโยคส่วนหลังแล้วตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงความขัดแย้ง

5.2.2 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเปรียบเทียบ

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเปรียบเทียบ คือ การใช้ kedo เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้เป็นประโยคเดียว เพื่อแสดงว่าประธานหรือภาคแสดงในประโยคส่วนหน้าตรงกันข้ามกับประธานหรือภาคแสดงในประโยคส่วนหลัง ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเปรียบเทียบ จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่สะท้อนประโยคส่วนหลังที่ไม่ได้ปรากฏในเชิงเปรียบเทียบ ความหมายที่แตกต่างกัน ดังตัวอย่างประโยคที่ 14

(14) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 2 คน ได้แก่ (A, ญ, 30) (H, ญ, 20) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องอาการเมาเครื่องบิน

A : 1056, 酔っちゃうの↑
 H : 1057, うん、あの、電車とか乗っちゃってもだめだったんですね、ほんとに、もう。
 A : 1058, うーん。
 H : 1059, だから、それもあって、なんかあんまりついて行かなかった。
 A : 1060, ふーん。1061, 飛行機のように、飛行機酔う人ってあんまりいないよね。
 H : 1062, 今はぜんぜん酔わないんですけどね。(ちっちゃい時は乗り物酔いした。)
 ima wa zenzen yowanain desu kedo ne. (chitchaj.toki.wa.norimono.yoishita.)

ตอนนี้ไม่มีอาการเมาแล้ว (แต่ตอนเด็ก ๆ เคยมีอาการเมาละ)

A : 1063, ふーん。 <間> 1064, あたし今バス酔う。
 H : 1065, <笑い・複>バスは、★ね。
 A : 1066, →酔うね。 ←<間>

(J : 3 : 1062)

จากตัวอย่างประโยคที่ 14 จะเห็นว่าผู้พูดกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “ตอนนี้ไม่มีอาการเมาแล้ว” ซึ่งสามารถสะท้อนประโยคส่วนหลังในเชิงเปรียบเทียบความหมายของภาคแสดงออกมาได้ว่า “แต่ตอนเด็ก ๆ เคยมีอาการเมาละ” ทำให้เมื่อนำประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มาเชื่อมกันประโยคส่วนหลังแล้วตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเปรียบเทียบต่าง

5.2.3 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเกริ่นนำ

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเกริ่นนำ คือ การใช้ kedo เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้เป็นประโยคเดียว เพื่อแสดงว่าข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหน้าเป็นส่วนวนภาษาพูดที่มีไว้ใช้เกริ่นนำข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหลัง ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเกริ่นนำ จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่สะท้อนประโยคส่วนหลังที่ไม่ได้ปรากฏในเชิงเกริ่นนำตามมารยาททางสังคม ดังตัวอย่างประโยคที่ 15

(15) บทสนทนาระหว่างเจ้าหน้าที่ห้องสมุด (A, ช, 20) กับพนักงานมหาวิทยาลัย (F, ณ, 30) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการเก็บเงินค่าพิมพ์เอกสาร
 A : 9347, おはようございます。
 F : 9348, おはようございまーす。
 A : 9349, これ、きのうお借りしてたものです。
 F : 9350, あ、はい。
 A : 9351, で、あのちょっとお願いなんですけどー。(聞いていただけますか。)
 de, ano chotto onegai nan desu kedoo. (kiite itadakemasu ka.)

แล้วผมมีเรื่องจะขอร้องคุณหน่อยนะ。(ช่วยรับฟังจะได้ไหมครับ)

9352, 図書館のあの、利用者用のパソコンーからの印刷ーですね↑
F : 9353, はい。

(D : 19 : 9351)

จากตัวอย่างประโยคที่ 15 จะเห็นว่าผู้พูดกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “ผมมีเรื่องมาขอร้องคุณหน่อย” ซึ่งสามารถสะท้อนประโยคส่วนหลังในเชิงเกริ่นนำออกมาได้ว่า “ช่วยรับฟังจะได้ไหมครับ” ทำให้เมื่อนำประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มาเชื่อมกับประโยคส่วนหลังแล้วตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเกริ่นนำ

5.2.4 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเสนอหัวข้อสนทนา

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเสนอหัวข้อสนทนา คือ การใช้ kedo เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้เป็นประโยคเดียว เพื่อแสดงว่าข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหน้าเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งหรือข้อมูลทั้งหมดของข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหลัง ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเสนอหัวข้อสนทนา จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่สะท้อนประโยคส่วนหลังที่ไม่ได้ปรากฏในเชิงเสนอหัวข้อสนทนาส่วนหนึ่งหรือทั้งหมด ดังตัวอย่างประโยคที่ 16

(16) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท (A, ญ, 40) กับบุคคลอีก 1 คน (男, ?, ?) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องโทรทัศน์จอกว้างเครื่องใหม่ที่เพิ่งซื้อ

A : 2350, うちテレビがね、あまったからね、ひとつ。2351, あ、ま、いまいちうつりがね、ときどき白黒んなっちゃったりするんだけど。

男 : 2352, なんだ###。<笑い・複>

A : 2353, だっ (だから)、買ってあげたのお父さんのプレゼント、お兄ちゃんたち。2354, じょうなん、電気↑

男 : 2355, うん、★城南商会。

A : 2356, →ものすごい安いところ←、あ、うん (うん他者(男))、あるんだけど。

→mono sugoi yasui toko←, a, un (un tasha(otoko)), arun da kedo.

เป็นร้านที่(เครื่องใช้ไฟฟ้า)ขายถูกมาก อ๊ะ ใช่ มี(โทรทัศน์จอกว้าง)ขายด้วย

...(そこで買ったの。)...

(soko.de.katta.no.)

(ฉันซื้อจากร้านนั้นแหละ)

男 : 2357, うん。

A : 2358, 5万いくらだったの。2359, それで一。

男 : 2360, んー。

A : 2361, すごいよ、21インチのね、超 (ちょー) きれいなカラー。

男 : 2362, すごいじゃん。2363, んー。

A : 2364, んー。

(J : 5 : 2356)

จากตัวอย่างประโยคที่ 16 จะเห็นว่าผู้พูดกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “เป็นร้านที่(เครื่องใช้ไฟฟ้า)ขายถูกมาก มี(โทรทัศน์จอกว้าง)ขายด้วย” ซึ่งสามารถสะท้อนประโยคส่วนหลังในเชิงเสนอหัวข้อสนทนาส่วนหนึ่งออกมาได้ว่า “ฉันซื้อจากร้านนั้นแหละ” ทำให้เมื่อนำประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มาเชื่อมกับประโยคส่วนหลังแล้วตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเสนอหัวข้อสนทนา

5.2.5 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเรียงลำดับ

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเรียงลำดับ คือ การใช้ kedo เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้เป็นประโยคเดียว เพื่อแสดงว่าข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหน้ากับข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหลังเรียงลำดับต่อกัน โดยไม่ได้แสดงความขัดแย้งหรือแสดงความเปรียบเทียบแต่อย่างใด ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเรียงลำดับ จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่สะท้อนประโยคส่วนหลังที่ไม่ได้ปรากฏในเชิงเรียงลำดับข้อมูลต่อกัน ดังตัวอย่างประโยคที่ 17

(17) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 2 คน ได้แก่ (A, ญ, 20) (C, ญ, 20) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องลักษณะการแต่งกายของนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวที่หมู่เกาะฟิจิ

C : 498, ほんと ### からバス乗るんで朝 4 時ぐらいに起きた時かなー、(うん Inf(女))
ほんつともう寒くてー。

A : 499, うん。

C : 500, こんな寒いなら日本の方があったかいじゃないと思うくらい。

A : 501, うん。

C : 502, みんなセーター着てるし。

A : 503, へーえ。

C : 504, 裸足の人もあるんだけど。 (セーターの人もある。)

hadashi no hito mo irun da kedo. (seetaa no hito mo iru.)

คนที่ไม่ใส่รองเท้าก็มี (คนที่ใส่เสื้อเวดเตอร์ก็มี)

505, ま、靴下ははいてないにしても、けど、そうだな、(んー Inf(女)) セーターとかジャンパーとかー。

A : 506, んー。507, だね、やっぱハワイはー、暑いわ↓。

C : 508, まだ、まだ大丈夫なんだよね。509, もうちょっとすると寒くなる★###

A : 510, →うーん←、けっこうやっぱこっちの冬場はー、あの、天気悪いと、(ね他者(女)) 長袖じゃないと寒いよね。

(J : 2 : 504)

จากตัวอย่างประโยคที่ 17 จะเห็นว่าผู้พูดกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “คนที่ไม่ใส่รองเท้าก็มี” ซึ่งสามารถสะท้อนประโยคส่วนหลังในเชิงเรียงลำดับออกมาได้ว่า “คนที่ใส่เสื้อสเวตเตอร์ก็มี” ทำให้เมื่อนำประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มาเชื่อมกับประโยคส่วนหลังแล้วตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเรียงลำดับ

5.2.6 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการแทรกข้อมูลเสริม

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการแทรกข้อมูลเสริม คือ การใช้ kedo เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้เป็นประโยคเดียว เพื่อแสดงว่าข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหน้าเป็นข้อมูลเสริมให้กับข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหลัง ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการแทรกข้อมูลเสริม จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่สะท้อนประโยคส่วนหลังที่ไม่ได้ปรากฏในเชิงแทรกข้อมูลเสริมเพิ่มเติม ดังตัวอย่างประโยคที่ 18

(18) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 3 คน ได้แก่ (A, ญ, 40) (M, ญ, 20) (N, ข, 40) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องจำนวนหน้าของหนังสือนวนิยายในปัจจุบัน

N : 3210, 今全体にねー、岩波新書がね、ページが多く、多くなってんだよ、前に比べて。
3211, 一冊だって、前はだって、250ページまである、てゆうのあんましなかったんだけど、今はもう、250とか300、普通でしょう。

M : 3212, あっ、でも、行間は空いてません↑

N : 3213, **それだ、あの、あのー、読みやすいことは読みやすいんだけどー。**

soreda, ano, anoo, yomiyasui koto wa yomiyasuin da kedoo.

นั่น มันทำให้ เอ้อ อ่า อ่านง่ายก็จริงอยู่

...(ページが多くなってるんだよね。)

(peejii ga ooku.natte.run.da.yo.ne.)

(แต่จำนวนหน้าจะเพิ่มมากขึ้นนะสิ)

A : 3214, 岩波新書の一冊分とね、あの、朝刊の分と大体文字数 (かず) は同じぐらいだってゆわれてるの。

N : 3215, ほんとい。

M : 3216, ふーん。

(J : 6 : 3213)

จากตัวอย่างประโยคที่ 18 จะเห็นว่าผู้พูดกล่าวประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ว่า “มันทำให้อ่านง่ายก็จริงอยู่” ซึ่งสามารถสะท้อนประโยคส่วนหลังในเชิงแทรกข้อมูลออกมาได้ว่า “แต่จำนวนหน้าจะเพิ่มมากขึ้นนะสิ” ทำให้เมื่อนำประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มาเชื่อมกับประโยคส่วนหลังแล้วตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการแทรกข้อมูลเสริม

5.2.7 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงเป็นคำช่วยท้ายประโยค

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงเป็นคำช่วยท้ายประโยค คือ ประโยคที่ไม่มีการปรากฏประโยคส่วนหลัง จึงไม่ได้ทำหน้าที่เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้ด้วยกันเหมือนวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน kedo แบบอื่น ๆ แต่เป็นการเติม kedo ในตำแหน่งท้ายประโยคเหมือนลักษณะของคำช่วยท้ายประโยค จึงไม่มีประโยคส่วนหลังมาตั้งแต่แรก เพื่อใช้แสดงว่าผู้พูดต้องการบอกกล่าวแสดงความคิดความรู้สึกแบบเป็นนัยยะหรือเปิดหัวข้อสนทนาใหม่ โดยหัวข้อสนทนานี้อาจเป็นหัวข้อสนทนาใหม่หรืออาจเป็นหัวข้อสนทนาที่ย่อยในหัวข้อสนทนาเดิมก็ได้ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงเป็นคำช่วยท้ายประโยค จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่ไม่มีประโยคส่วนหลัง แต่มีไว้เพื่อแสดงข้อมูลที่ผู้พูดต้องการสื่อกับผู้ฟังโดยอ้อม ดังตัวอย่างประโยคที่ 19

(19) บทสนทนาระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัย (A, ญ, 40) กับอาจารย์มหาวิทยาลัย (B, ช, 30) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องการเดินทางมาทำงานโดยรถไฟ

A : 3317, あのー、階段のすぐそばでしたらいいんですけども、(ええ他者(男)) 学生がたくさん、やっぱり、前よりも遅いんですね、(あー他者(男)) 歩くーテンポが。

B : 3318, はー★そうですか。

A : 3319, →だからー、←ええ、道が、あのー地下道なんで狭いんでー、今度入れ替わるあれが狭くなったんで、時間がかかるんです。3320, だから、階段のすぐそばに降りればー、それで急げばー、まー、2、3分まえには着けると思いますけど。

B : 3321, 今日、ぼくは電車で来たんですけど。

kyou, boku wa densha de kitan desu kedo.

วันนี้ผมมารถไฟนะครับ

A : 3322, はい。

B : 3323, 今日、ぼくは電車で来たんですけど、(はい Inf(女)) あのー、30分前の7時18分というやつで、そしたらやっぱり8時半ぴったりだった (はい、はい Inf(女)) もんですから、時間はじゃ変わらないわけですね、[駅名] 30分前に出ると。

A : 3324, そうですね。<笑い>

(J : 7 : 3321)

จากตัวอย่างประโยคที่ 19 จะเห็นได้ว่าผู้พูดซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยต้องการเล่าว่า “วันนี้ผมมารดไฟครับ” เพื่อเปิดหัวข้อสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่คุณพูดมารดไฟ ซึ่งจัดอยู่ในหัวข้อสนทนาเดิมที่ผู้ฟังเล่าไว้ก่อนหน้านี้ ทำให้ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่ไม่มีการปรากฏประโยคส่วนหลังตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงเป็นคำช่วยท้ายประโยค

5.2.8 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการชี้แนะข้อมูล

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการชี้แนะข้อมูล คือ การใช้ kedo เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้เป็นประโยคเดียว เพื่อแสดงว่าข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหน้าเป็นข้อมูลสำคัญที่มีความจำเป็นต่อข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหลัง ซึ่งเป็นการเรียกร้องการกระทำบางอย่างจากผู้ฟัง ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการชี้แนะข้อมูล จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่สะท้อนประโยคส่วนหลังที่ไม่ได้ปรากฏในเชิงชี้แนะข้อมูลที่จำเป็นต่อการเรียกร้องการกระทำบางอย่างจากผู้ฟัง ดังตัวอย่างประโยคที่ 20

(20) บทสนทนาระหว่างผู้จัดการร้านขายยา (A, ช, 40) กับเภสัชกร (D, ช, 30) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องวิธีการเดินทางจากเมืองทาสาระมาร้านขายยาโดยทางรถเมลล์

A : 23, でも、田原町でしょ ↑

D : 24, えー。

A : 25, バスだったらさー、こっちまで来るバスあるんだけどー。(どうしますか。)

basu dattara saa, kotchi made kuru basu arun da kedoo. (doushimasu ka.)

ถ้าเป็นรถเมลล์ ก็มีสาย(รถเมลล์)ที่มาถึงที่นี่(ร้านขายยา)เหมือนกัน。(เอายังไงดีครับ)

D : 26, いや、でも、ここでさー、★歩いてくれば。

(D : 1 : 25)

จากตัวอย่างประโยคที่ 20 จะเห็นได้ว่าผู้พูดซึ่งเป็นผู้จัดการร้านขายยาต้องการแนะนำว่า “ถ้าเป็นรถเมลล์ ก็มีสาย(รถเมลล์)ที่มาถึงที่นี่(ร้านขายยา)เหมือนกัน” เพื่อเรียกร้องการตัดสินใจจากผู้ฟังว่า “เอายังไงดีครับ” ทำให้เมื่อนำประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มาเชื่อมกับประโยคส่วนหลังแล้วตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบชี้แนะข้อมูล

5.2.9 ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบแสดงการเสนอความคิดเห็น

วิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเสนอความคิดเห็น คือ การใช้ kedo เชื่อมโยงประโยค 2 ประโยค (ประโยคส่วนหน้ากับประโยคส่วนหลัง) เข้าไว้เป็นประโยคเดียว เพื่อแสดงว่าข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหน้ากับข้อความที่ปรากฏในประโยคส่วนหลังเป็นความคิดเห็นที่ผู้พูดต้องการเสนอให้กับผู้ฟัง ดังนั้น ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ในแบบเสนอความคิดเห็น จึงหมายถึงประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ที่สะท้อนประโยคส่วนหลังที่ไม่ได้ปรากฏในเชิงเสนอความคิดเห็นจากผู้พูดสู่ผู้ฟัง เพื่อหลีกเลี่ยงการเจาะจงชี้ชัด ดังตัวอย่างประโยคที่ 21

(21) บทสนทนาระหว่างอาจารย์ 5 คน ได้แก่ (A, ช, 40) (B, ช, 50) (F, ช, 30) (G, ช, 50) (H, ช, 40) และบุคคลอีก 1 คน (M, ?, ?) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องการกำหนดบุคคลที่จะมารับผิดชอบเรื่องงบประมาณ

G : 2289, あの、古い順に一、こう出してって、次はじゃ、[名字 (0 6 H)] さんが、あの一、出されたら。

H : 2290, それでいいですか。

A : 2291, えっと一、ほかの先生がたは一。

B : 2292, わたしはいい、なにも、あの、いいです。

G : 2293, 本当はまいねん (毎年) 通してほしいですよね一、{うん (不明・男)} どうしてこんな#####。

M : 2294, どうして、予算がないの。

G : 2295, でも、2年連続落ちるってのは変だね一。

A : 2296, 予算の枠全体がね一、ちっちゃくなってると思うんですよ一。

M : 2297, うーん。

F : 2298,ほかの先生のがたは↑

A : 2299, よ、よろしーいですか。

2300, ま、特にいちばん関係するのは [名字 (0 6 H)] さんだと思うんだけど。

ma, tokuni ichiban kankeisuru no wa [myouji (06H)] san da to omoun da kedo.

อิม ผมคิดว่าคนที่เกี่ยวข้องมากที่สุดคือคุณ [นามสกุล (06H)] นะ

...(2人で話しましょうか。)...

(futari.de.hanashimashou.ka.)

(ลองไปคุยกันเองสองคนดีมัย)

B : 2301, じゃ、2人で話し合ってください、それは一任しましよ。

(D : 6 : 2300)

จากตัวอย่างประโยคที่ 21 จะเห็นได้ว่าผู้พูดต้องการเสนอความคิดเห็นว่า “ผมคิดว่าคุณ [นามสกุล (06H)] มีความเกี่ยวข้องกับงานนี้มากที่สุดเลย” เพื่อนำไปสู่คำถามว่า “ลองไปคุย

กันเองสองคนดีมัย” ทำให้เมื่อนำประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo มาเชื่อมกันประโยคส่วนหลังแล้ว ตรงกับลักษณะวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธานแบบแสดงการเสนอความคิดเห็น

5.3 ผลการวิเคราะห์การใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยค ตามแนวคิดเรื่องวัจนกรรม

สำหรับแนวคิดเรื่องวัจนกรรมนั้น ผู้วิจัยนำระดับของวัจนกรรมมาใช้วิเคราะห์การใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยค ซึ่งประกอบไปด้วยระดับสื่อความ ระดับปฏิบัติและระดับบังเกิดผล⁴ และนำประเภทของวัจนกรรมมาใช้วิเคราะห์ความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยค ซึ่งประกอบไปด้วยประเภทกล่าวความจริง ประเภทกล่าวชี้แนะ ประเภทกล่าวผูกพัน ประเภทกล่าวแสดงออก และประเภทกล่าวประกาศ⁵

ผลการวิเคราะห์การใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในระดับของวัจนกรรม พบว่ามีปรากฏอยู่ในระดับสื่อความ ระดับปฏิบัติโดยตรงและระดับปฏิบัติโดยอ้อม แต่ในระดับบังเกิดผลนั้นพบว่าไม่มีปรากฏเลย ทั้งนี้ เนื่องจาก kedo ที่อยู่ท้ายประโยคเน้นที่การกระทำ แต่ไม่ได้เน้นที่ผลลัพธ์ กล่าวคือ เมื่อผู้พูดใช้ประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo ก็ถือว่าได้แสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนออกไปแล้ว แต่ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดดังกล่าวจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้ฟังว่าจะกระทำตามความมุ่งหวังของผู้พูดหรือเปล่านั้นเอง

ส่วนผลการวิเคราะห์ความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในประเภทของวัจนกรรม พบว่ามีปรากฏอยู่ในประเภทกล่าวความจริง ประเภทกล่าวชี้แนะและประเภทกล่าวแสดงออก แต่ในประเภทกล่าวผูกพันกับประเภทกล่าวประกาศนั้นพบว่าไม่มีปรากฏเลย ทั้งนี้ เนื่องจาก kedo ที่อยู่ท้ายประโยคไม่ได้ใช้ในการสัญญาและประกาศ กล่าวคือ ผู้พูดไม่ได้ใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคสัญญาว่าจะกระทำบางอย่างให้ผู้ฟังหรือประกาศความเปลี่ยนแปลงสถานภาพของบุคคลหรือสิ่งของใดๆ ทั้งสิ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้สามารถสรุปดังตารางที่ 5.7

⁴โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 2 หน้า 59 และ 60 ประกอบ

⁵โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 2 หน้า 60 และ 61 ประกอบ

ตารางที่ 5.7

การใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคตามแนวคิดเรื่องวัจนกรรม

ระดับของวัจนกรรม	ประเภทของวัจนกรรม	การใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยค	จำนวน (ประโยค)	อัตราส่วน (ร้อยละ)	รวมทั้งหมด (ประโยค / ร้อยละ)	
ระดับที่ 1 สื่อความ	ประเภทที่ 1 กล่าวความจริง	บอกกล่าว	115	40.1	119	191 (66.5)
		ตอบคำถาม	4	1.4	(41.5)	
	ประเภทที่ 4 กล่าวแสดงออก	แสดงความรู้สึก	35	12.2	72 (25.0)	
		แสดงความคิดเห็น	11	3.8		
		แสดงความรู้สึกแบบเป็นนัยยะ	13	4.5		
		แสดงความคิดเห็นแบบเป็นนัยยะ	13	4.5		

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

การใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคตามแนวคิดเรื่องวัจนกรรม

ระดับของวัจนกรรม		ประเภทของวัจนกรรม	การใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยค	จำนวน (ประโยค)	อัตราส่วน (ร้อยละ)	รวมทั้งหมด (ประโยค / ร้อยละ)	
ระดับที่ 2 ปฏิบัติ	โดยตรง	ประเภทที่ 2 กล่าวขึ้นนำ	ถามคำถาม	1	0.35	4 (1.4)	96 (33.5)
			ถามถึงความคิดเห็น	1	0.35		
			ขอเรื่อง	1	0.35		
			แนะนำ	1	0.35		
	โดยอ้อม	ประเภทที่ 2 กล่าวขึ้นนำ	ถามคำถาม	11	3.8	92 (32.1)	
			ถามถึงการตัดสินใจ	8	2.8		
			ถามถึงความคิดเห็น	13	4.5		
			เปิดประเด็นใหม่	48	16.8		
			ขอคำยืนยัน	1	0.35		
			ขออนุญาต	3	1.1		
			ขอเรื่อง	5	1.7		
			แนะนำ	1	0.35		
			ชักชวน	1	0.35		
			ให้อุญาต	1	0.35		
รวมทั้งหมด			287	100.0	287 (100.0)		

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคปรากฏอยู่ในระดับสื่อความมากที่สุด โดยมีอัตราส่วนถึงร้อยละ 66.5 รองลงมาได้แก่ระดับปฏิบัติโดยอ้อม ซึ่งปรากฏในอัตราส่วนร้อยละ 32.1 และระดับปฏิบัติโดยตรงปรากฏน้อยที่สุดในอัตราส่วนร้อยละ 1.4 ตามลำดับ ส่วนความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคปรากฏอยู่ในประเภทกล่าวความจริงมากที่สุด โดยมีอัตราส่วนร้อยละ 41.5 รองลงมาได้แก่ประเภทกล่าวชี้แนะ ซึ่งปรากฏในอัตราส่วนร้อยละ 33.5 และประเภทกล่าวแสดงออกปรากฏน้อยที่สุดในอัตราส่วนร้อยละ 25.0 ตามลำดับ ซึ่งสามารถยกตัวอย่างประโยคการใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในแต่ละระดับและประเภทของวัจนกรรมได้ดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 สื่อความ ประเภทที่ 1 กล่าวความจริง

การใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในระดับสื่อความประเภทกล่าวความจริง สามารถใช้ในกรณีที่ลักษณะของประโยคส่วนหลังเป็นประโยคที่ผู้พูดใช้ถ่ายทอดข้อมูลหรือประสบการณ์ของตนสู่ผู้ฟัง ซึ่งประโยคเหล่านั้นเป็นการบอกกล่าวหรือการตอบคำถามก็ได้ ทำให้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคมีไว้เพื่อใช้ชี้ข้อมูลที่ผู้พูดต้องการอธิบายขยายความเพิ่มเติม ดังตัวอย่างประโยคที่ 22 และ 23

(22) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 2 คน ได้แก่ (A, ญ, 30) และ (K, ญ, 30) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องสายการบินที่มีเที่ยวบินบินตรงสู่ประเทศสหรัฐอเมริกา

K : 10077, でも U A もねー、ニューヨーク経由、ロンドンてさあ、いっぱい行った子知ってるけどさあ、(うん Inf(女)) たいへん。

A : 10078, あ、時間的に ↑

K : 10079, うん。

A : 10080, あー。

K : 10081, ほんとに、のんびり行ければいいんだけど。(そんな時間的な余裕もない。)

hontouni, nonbiri ikereba iin da kedo.(สอนนา.jikantekinai.yoyuu.nai.)

จริงๆ แล้วก็อยากบินไปแบบสบายๆ อยู่เหมือนกัน...(แต่ไม่มีเวลาพักผ่อนนั้น)

A : 10082, うん。 10083, あま、忙しい★もんね。

(J : 17 : 10081)

(23) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 3 คน ได้แก่ (A, ช, 20) (B, ญ, 40) (D, ญ, 30) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องนาฬิกาหิ้ว Hermès

D : 1564, →10 時ぐらいで、←10 時ぐらいで、飛行機乗って、朝パリに着いて、そこから一出ると、夜 11 時ぐらいの、飛行機で帰国。

A : 1565, へえー。 1566, 日帰りー、買い物ツアー。

- D : 1567, なんか、きょうの 10 時に一、飛行機に乗って一、あした★の。
 A : 1568, →あしたの朝←着いて一、で一、また、夜、向こうの一、よ、向こうを 11 時ぐら
 いの飛行機乗って帰ってくるの。
 D : 1569, \$ # # # # ですね、# # # # <笑い>
 A : 1570, またエルメスに寄っていただいて、二重巻きを。
 B : 1571, 二重巻きを。
 D : 1572, まーだいってんの↑
 A : 1573, 欲しいんです。
 D : 1574, まーだ欲しいのー↑
 A : 1575, 予算ないけどー。<笑い他者・女>。(やっぱりエルメスは欲しい。)

yosan nai kedoo. (warai tasha-onna) (yappari erumesu wa hoshii.)

ไม่มีมืงบหรงอก (หัวเราะ ผู้หญิงคนอื่น) (แต่ไม่ว่ายังไงก็อยากได้นาฬิกา Hermès)

- D : 1576, さめないねー。
 A : 1577, さめないですよー、やっぱり二重巻きは一。1578, 持ってる人いないですもん。
 (D : 27 : 4 : 1575)

ระดับที่ 1 สื่อความ ประเภทที่ 4 กล่าวแสดงออก

การใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในระดับสื่อความประเภทกล่าวแสดงออก สามารถใช้ในกรณีที่ลักษณะของประโยคส่วนหลังเป็นประโยคที่ผู้พูดใช้ถ่ายทอดความคิดความรู้สึกของตนสู่ผู้ฟัง ซึ่งประโยคเหล่านั้นอาจเป็นการแสดงความรู้สึก, การแสดงความรู้สึกแบบเป็นนัยยะ, การแสดงความคิดเห็นหรือการแสดงความคิดเห็นแบบเป็นนัยยะก็ได้ ทำให้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคมีไว้เพื่อใช้แสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็น ดังตัวอย่างประโยคที่ 24 และ 25

(24) บทสนทนาระหว่างครูประถม 2 คน ได้แก่ (A, ญ, 50) (P, ญ, 50) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องอาการบาดเจ็บทางตา

- P : 3979, もうーね、どうしようと思っちゃったよ。3980, でてきちゃったの血が。
 A : 3981, でも、白目だったからよかったね。
 P : 3982, そうよ、もうね、ほんとよ、あのそんな、深い傷じゃあなかつた★んだけど。

sou yo, mou ne, honto yo, ano sonna, fukai kizu jaanakatta★n da kedo.

ใช่แล้ว ดีแล้ว อันที่จริง เอ้อ แผลก็ไม่ได้ลึกมากขนาดนั้นหรอก

...(血が出たのでびっくりした。)...)

(chi ga deta node bikkuri shita.)

(แต่มีเลือดไหลออกมา...ฉันก็เฉยตลกใจ)

- A : 3983, →うーん。←

(J : 8 : 3982)

(25) บทสนทนาระหว่างตัวแทนบริษัทประกัน (A, ช, 40) , ผู้บริหารบริษัท 2 คน ได้แก่ (D, ช, 50) (E, ช, 50) และบุคคลอีก 1 คน (I, ?, ?) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องร้านอาหารที่จะใช้จัดงานเลี้ยง

- E : 8433, あそこ行ったー↑ 8434, エビー、前の公園通り、エービーシーマートの地下に一、イタリアンできたじゃない↑
 A : 8435, あっ、お酢ーをもらえる↑
 I : 8436, あっ、はい。
 E : 8437, 相変わらず#####。
 D : 8438, あーあーあー、うちのとなり↑
 E : 8439, んー、あそこはどう↑
 D : 8440, 行ってない、まだ。8441, うまくないと思うよー、あそこは。8442, イタリアンがいの↑、どうしても。
 E : 8443, いやいや、そうじゃないけど。

iyaiya, soujanai kedo.

เปล่า ไมใช่อย่างนั้น

8444. たまには変わったのーがいいかなーと思っ、ゆう雰囲気さ...

tama.ni.wa.kawatta.noo.ga.ii.kanaa.to.omotte.yuu.fun'iki.sa.

แต่คิดว่านาน ๆ ที่น่าจะเปลี่ยนบรรยากาศดูบ้าง

(D : 113 : 16 : 8443)

ระดับที่ 2 ปฏิบัติ (โดยตรง/โดยอ้อม) ประเภทที่ 2 กล่าวชี้แนะ

การใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในระดับปฏิบัติ สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะคือ การใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในระดับปฏิบัติโดยตรงและการใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในระดับปฏิบัติโดยอ้อม ทั้งนี้ เนื่องจากในบางครั้งผู้พูดก็กล่าวประโยคส่วนหลังออกมาดังตัวอย่างประโยคที่ 26 แต่ในบางครั้งก็ละเอาไว้ดังตัวอย่างประโยคที่ 27 อย่างไรก็ตาม การใช้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคในระดับปฏิบัติทั้งสองมีลักษณะของประโยคส่วนหลังเป็นประโยคที่ผู้พูดใช้เรียกร้องการกระทำบางอย่างจากผู้ฟังเหมือนกัน จึงจัดอยู่ในประเภทกล่าวชี้แนะเช่นเดียวกัน ซึ่งประโยคเหล่านั้นอาจเป็นการถามคำถาม, การถามถึงการตัดสินใจ, การถามถึงความคิดเห็น, การเปิดประเด็นใหม่, การขอร้อง, การขอคำยืนยัน, การขออนุญาต, การแนะนำ, การชักชวนหรือการให้อนุญาตก็ได้ ทำให้ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคมีไว้เพื่อชี้ข้อมูลที่เป็นต่อการเรียกร้องการกระทำจากผู้ฟังนั่นเอง

(26) บทสนทนาระหว่างพนักงานก่อสร้าง 2 คน ได้แก่ (A, ช, 50) (B, ช, 40) และบุคคลอีก 1 คน (δ, ช, ?) ซึ่งพูดคุยกันเรื่องงานก่อสร้างท่อประปา

A : 1877, おはようございます。

δ : 1878, 休憩所、だれ↑ 1879, 書類と一、あと一、その先のですか↑

B : 1880, sou ieba are, fukkatsu dekin janai no ↑, kowarechatta kedo <warai>.

sou ieba are, fukkatsu dekin janai no ↑, kowarechatta kedo (warai)

คนที่จริงตรงนั้นสามารถซ่อมใหม่ได้ไม่ใช่หรอ? ถึงจะพังไปแล้วก็เถอะ (หัวเราะ)

A : 1881, あー、おはようございます。

δ : 1882, いやいや、#####。1883, 職長一、知らない↑1884, どこ↑、###。

1885, あ、祭りがあるんだ。1886, ★あの一。1887, →###←すぐそこ。

A : 1888, [名字] さんごくろうさんでしたー。

(D : 5 : 1880)

(27) บทสนทนาระหว่างพนักงานบริษัท 2 คน ได้แก่ (A, ๗, 50) และ (C, ๗, 60) ซึ่งพูดคุยเรื่องโรงพยาบาล เรื่องบ๊มสูบน้ำที่บ้านแล้วกลับมาพูดเรื่องโรงพยาบาลอีกครั้ง

C : 4481, もー、7、8 個だめにしたねー。4482, だいたい3年ぐらいで、わりともってんなー。

A : 4483, まーそうだろうなー、24 時間運転でー。<間 20 秒> 4484, さようでございますかー。

C : 4485, 話戻るけどさー。

hanashi modoru kedo saa.

กลับมาพูดเรื่องเมื่อกี้นะ

A : 4486, えっ↑

C : 4487, 話戻るけどな↑、きょう病院行ってさー。

A : 4488, うん。

(D : 10 : 4485)

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงผลการวิเคราะห์การใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ทำประโยชน์ ซึ่งมีทั้งประเภทของประโยคที่ลงท้ายด้วย kedo, ความเกี่ยวข้องกับวิธีการใช้คำช่วยที่เป็นคำสันธาน kedo และการใช้และความหมายของ kedo ที่อยู่ทำประโยคตามแนวคิดเรื่องวัจนกรรมไปแล้ว ส่วนผลการเปรียบเทียบการใช้และความหมายของ kara กับ kedo ที่อยู่ทำประโยค ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงในบทต่อไป